

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VI. An Indulgentiæ dentur per modum suffragi, an vero Absolutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Q U Æ S T I O VI.

An Indulgentiæ dentur per modum Suffragii, an verò Absolutionis?

DICO I. Indulgentiæ conceduntur defunctis tantum per modum suffragii, sive solutionis pro poena, quatenus Pontifex iis suffragatur, offerens Deo ex thesauro Ecclesiæ pro eorum debita poena æquivalens. Ita communiter Doctores contra paucos. Probatur I. ex formulis quibus Pontifices communiter uruntur, in quibus dicunt se concedere defunctis indulgentias per modum suffragii. Et confirmatur ex Leone X. in *Epist. ad Cajetanum* (quam ipse refert 3. P. q. 48. art. 5.) dicente, *Romanum Pontificem thesaurum meritorum Jesu Christi & Sanctorum dispensare, & per modum absolutionis indulgentiam ipsam conferre, vel per modum suffragii illam transferre consuevisse*; utique per modum absolutionis respectu vivorum, per modum suffragii respectu defunctorum.

Probatur II. quia absolutio est actus jurisdictionis, adeoque tantum potest in subditum exerceri: defuncti autem non sunt subditi Papæ, aut aliis Ecclesiæ Prælati, qui tantum præsumunt Ecclesiæ militanti, sive ovili Christi in terris constituto. Unde dum in certis casibus à Canonibus denotatis ligasse legitur Ecclesia mortuos & solvissse, ut dicitur cap. *Anobis* 28. de *Sententia excommunicationis* (ubi etiam Pontifex præmiserat, ut cuidam præviis poenitentia signis in excommunicatione defuncto, ad solutionis beneficium impendatur) intelligi debet de absolutione & ligatione indirecta, quatenus videlicet perficitur vel prohibetur vivis excommunicatio cum mortuis in oblatione sacrificii, suffragiis &c.

Et quamquam indulgentiæ requirant in conferente jurisdictionem, in thesaurum videlicet qui distribuitur; non tamen necessarium est jure divino requiratur jurisdictio in personas, quibus distribuitur: nam etiam bona communia possunt distribui non subditis ab habente in illa potestatem.

Conferuntur porro defunctis indulgentiæ per modum suffragii satisfactorii, id est juxta *Lugo d. 27. sect. 5.* per hoc quod Pontifex operibus vivorum tantum applicet de satisfactionibus Christi & Sanctorum, quantum requiritur, ut sint condigna satisfactio pro poena, quæ defunctis est remittenda. Sed sine ratione recedit à tritis Scholasticorum explicationibus, & quidem claris ac obviis: etiam gratis concessa possibilitate elevandi opera ad condignam satisfactionem per Pontificem: penes quem non esse hanc potestatem, arguit *Arriaga*

d. 28. sect. 3. Et sanè difficilis est explicatio, si præter verba aliud importet modus iste loquendi, quam quod reliqui concedunt. Proinde receptus satis videtur modus explicandi (pro quo referri solet *D. Thomas 4. dist. 45. q. 2. art. 3. quasi unculâ 2.* & antiqui Theologi) quod scilicet Indulgentia concedatur defunctis secundario ac velut mediato, quatenus Pontifex donat vivis de thesauro Ecclesiæ satisfactiones sub conditione certorum operum, cum potestate, aut etiam sub conditione eas applicandi defunctis instar propriarum satisfactionum seu suffragiorum. Estque ista explicatio satis facilis, & consona formulis loquendi Pontificum. Sic enim *Sixtus V.* in Bulla de Archiconfraternitate Chordigerorum, quæ incipit *Divina Charitatis altitudo*, concedit Chordigeris, ut Indulgentias & peccatorum remissiones ibidem præfatas per modum suffragii pro fidelibus, qui in gratia Dei decesserint, consequi & impartiri volunt. Et ita videm potest omnino Pontifex procedere, securiusque procedit in largitione similibus Indulgentiarum. Non video tamen efficaciam fundamentum, cur præterea sicut fideles, sic non valeat Pontifex ipse ex thesauro Ecclesiæ applicare immediate Indulgentias defunctis per modum suffragii, sic ut opera fidelium vivorum sint quædam conditiones requisitæ, aut etiam justitiam causæ (quæ requiritur) suppletens, sine quibus alioquin Pontifex non intendat eas concedere; uti neque vivi eas obtinent pro se ipsis, nisi opera præscripta exequantur. Unde Indulgentias posse concedi etiam immediate defunctis docet *Suarez d. 53. sect. 3.* & *Coninck d. 12. n. 44.* addens communiter ipsum Pontificem de facto applicare Indulgentias iis defunctis, pro quibus illas vivi intendunt lucrari, ita per se dispensando Ecclesiæ thesaurum. Neque hunc concedendi modum negat *D. Thomas* supra, ut consideranti textum apparebit.

DICO II. Indulgentia etiam conceditur vivis per modum solutionis; cum Deus pro nullum peccatum impunitum relinquitur poenâ propriâ, aut saltem satisfactione poenâ alienâ; immo concedi illis posse per modum puræ solutionis, quandoquidem de facto sic concedatur defunctis, nec sit specialis repugnantia quoad vivos, quantum est ex jure divino aut naturali; ut recitè *Præpositus q. 14. dub. 3. n. 24.* *Bellarminus l. 1. de Indulgentiis c. 5.* & alii. Nihilominus de facto conferuntur simul vivis per modum absolutionis. Ita communis Doctores contra *Durandum*, & alios. Et colligitur satis clarè ex verbis *Leonis X. præc. Constit. relatis*. Deinde c. *Quod autem, de Penit. & remiss.* idem satis apertè supponit *Alexander III.* dicens, in Indulgentias tantum prodesse subditis concedentium, eò quod à suo non iudice ligari nullus valeat vel absolvi. Atque ibidem & c. *Nostro eod. tit. Indul.*

53.
Indulgentia
conceduntur
defunctis
per modum
suffragii.

54.
Quod quæ
rati no fiat,
amplius de-
claratur.

Indulgentiæ vocantur Remissiones, quod sonat authenticam condonationem sive absolutionem, & non puram solutionem. Idem sonant formulæ, quibus Pontifices conferunt indulgentias; v. g. *Concedimus veniam peccatorum*; ut loquitur *Bonifacius VIII. Extr. Antiquorum, de Penit. & remiss.* Immo *Martinus V.* in fine *Concilii Constantinensis* expressè utitur nomine Absolutionis.

Probatur II. quia dependenter à Christi satisfactione datur absolutio sacramentalis à peccatis, & consequenter à reatu poenæ æternæ: similiter poenæ corporales ac spirituales per absolutionem remittuntur, ergo eodem modo potest ab Ecclesia tamquam à iudice concedi absolutio à poenis purgatorii per indulgentiam, in qua Christi ac Sanctorum satisfactio applicatur. Neque absolutio est incompatibilis cum solutione: nam Pontifex pro poena solvit, quatenus ex thesauro Ecclesiæ et fert sufficientem satisfactionem; quam nomine Dei, cuius vires gerit, acceptans, ab eadem poena liberat seu absolvit.

Dices: Ergo Papa non poterit sibi ipsi dare indulgentias. Resp. Neg. Seq. tam quia potest sibi illas dare saltem per modum puræ solutionis: tum quia potest in hoc negotio se alteri subijcere, & per illum indulgentias sibi dare, etiam per modum absolutionis: tum denique, quia etsi iurisdictio cum potestate ligandi non sit ad se ipsum; cur tamen nequeat in ipso esse potestas se ipsum liberandi nomine alieno, nempe Dei?

QUÆSTIO VII.

Quisnam possit concedere Indulgentias?

Dico I. Summus Pontifex ex iure divino primariò & cum plena potestate potest concedere indulgentias, ut patet ex Praxi Ecclesiæ. Ratio est: quia potestas dispensandi bona communia est primariò penes Principem: cumquæ hæc potestas ei non communicetur ab hominibus, patet esse concessam à Christo, ut etiam tradit *Clement. VI. Extrav. Unigenitus* c. 1. q. 5. Deinde *Trid. sess. 25. in Decreto de Indulg.* docet hanc potestatem esse divinitus traditam Ecclesiæ; utique primariò & principaliter exercendam per Caput ejusdem.

Dico II. Potestas concedendi indulgentias, sed restricta, residet penes Archiepiscopos pro tota sua provincia, etiam si actu non visitent; ut satis colligitur ex Praxi ac indefinita locutione *Honorii III. cap. Nigro, de Penit. & remiss.* & penes Episcopos pro suis diocesis; ut patet c. *Cum eo, eod. tit.* Ubi etiam refertur ordinatio *Concilii Lateranensis cap. 62.* decernentis, ut Episcopi tantum possint concedere indulgentias

unius anni in Dedicatione Basilicæ, si ve ab uno solo, sive à pluribus Episcopis de- catur, & in anniversario Dedicationis tantum quadraginta dierum. Ibidem decernitur, ut numerus iste quadraginta dierum in aliis casibus non excedatur: quòd non tantum de illicito, sed etiam de invalido intelligi, declarat *Bonifacius VIII. c. Indulgentia, de Penit. c. 1. in 6.* Et quamvis aliqui apud *Valentia disp. 7. q. 20. pu. 3. Innocentius tamen*, existiment prædictam limitationem de publica tantum concessione esse intelligendam, adeoque Episcopos posse majores privatim concedere in foro poenitentiali: non sunt tamen audiendi, eò quòd *Concilium Lateranense & Bonifacius VIII.* generaliter sine ulla distinctione loquantur.

Cum autem Episcopi habeant hanc potestatem annexam suo officio, adeoque velut iure ordinario, possunt consequenter eandem alteri delegare. An autem illam habeant iure dicitur, dubitatur. Sed verius est, quòd non, ut rectè ostendit *Suarez disp. 55. sect. 2.* uti nec iure divino habent potestatem legislativam ac iurisditionem in foro externo: de qua tamen eadem, si non potior, esset ratio.

Dico III. Alii inferiores Prælati iure ordinario non possunt concedere indulgentias; cum eis nullibi in iure id concedatur. Immo c. *Accedentibus, de Excessibus Prælatorum* Abbatibus hoc expressè inhibetur. Unde nec Capitulum Sede vacante, nec Generales aut Provinciales Religionum habent hanc potestatem, etsi in ceteris polleant iurisditione Episcopali; eo quòd concessio Indulgentiarum sit dignitati Episcopali specialiter annexa, etsi alioquin sit quòque ius iurisditionis.

Dico IV. Possunt tamen Prælati concedere Indulgentias ex delegatione, uti & alii, quibus id fuerit commissum; etsi non sint sacerdotes: cum concessio indulgentiarum non sit actus Ordinis, sed iurisditionis, nihil habens speciale, ob quòd nequeat delegari. Unde etiam Pontifices eo ipso; quòd sunt electi, Indulgentias concedunt, & Episcopus confirmatus etiam ante consecrationem concedere posset: sic etiam ex delegatione seu commissione Papæ Indulgentias concedere solent Cardinales non presbyteri, ut refert *Lugo disp. 27. de Penit. sect. 1. num. 2.* Sic etiam *Leo X.* Provincialibus nostris & *Gregorius XIII.* Visitatoribus Societatis Jesu dedit facultatem concedendi Religiosis plenariam Indulgentiam, peractâ visitatione Conventus. Idemquæ est de Monialibus S. Claræ, & Tertiariis in Congregatione viventibus. Et *Alexander IV.* concessit, ut Fratres Minores, in quibuscumque Ecclesiis vel locis prædicaverint, possint suis auditoribus dare indulgentias quadraginta dierum: immo multo majores ex concessione variorum

Sed restricta
valida.

59.
Iure tamen
ordinario
ac delegabi-
li.
Eoq. veritas
humano.

60.
Inferioribus
Prælati iure
Ordinatio non con-
venit hæc
potestas v. g.
Generalibus,
Abbatibus,
Capitulis
lo sede vacante &c.

61.
Potest tamè
his, aut
aliis, etiam
non Sacer-
dotibus de-
legari.

Viri & Papa
ac Episcopi
non dum or-
dinati eas
dare possunt.
Nonnulla
privilegia
quoad hoc
concessa re-
censentur.

